

جایگزین‌های مناسب برای دانه ذرت و کنجاله سویا وارداتی در جیره طیور

مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان فارس^۱

بیان مسئله

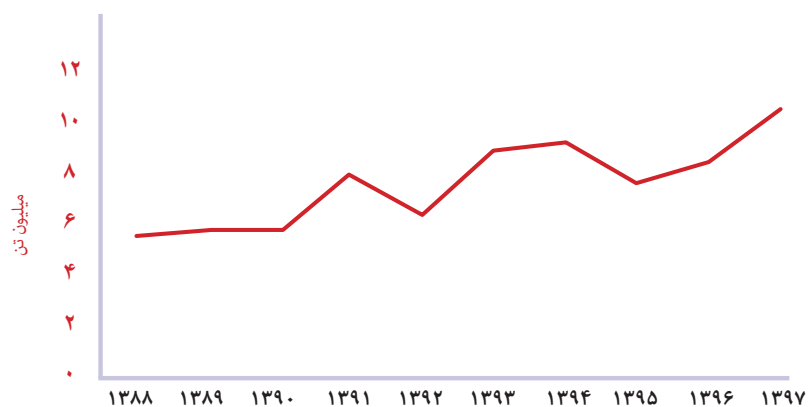
در حدود ۶۰ تا ۷۰ درصد هزینه تولید و پرورش طیور مربوط به خوراک می‌باشد. همچنین به ترتیب بیش از ۶۰ و ۲۵ درصد ترکیب جیره طیور به دانه ذرت و کنجاله سویا به‌عنوان اصلی‌ترین منابع تأمین انرژی و پروتئین اختصاص پیدا می‌کند. با توجه به عدم خودکفایی کشور در تولید این محصولات، سالانه بیش از ۱۰ میلیون تن به ارزش ۵/۱۱ میلیارد دلار واردات این نهاده‌ها به کشور صورت می‌گیرد. بنابراین لزوم دستیابی و معرفی جایگزین‌های مناسب امری ضروری است. با توجه به توسعه کشت کلزا، پنبه و تربیتکاله در کشور، امکان استفاده از کنجاله کلزا (با پروتئین ۳۲ تا ۳۸ درصد) و کنجاله پنبه دانه (سرشار از پروتئین با غلظت بالای اسیدهای آمینه) به عنوان جایگزین کنجاله سویا و با قیمت پایین‌تر وجود دارد. دانه تربیتکاله نیز می‌تواند به‌عنوان یک ماده خوراکی انرژی‌زا جایگزین بخش عمده‌ای از ذرت در ترکیب جیره طیور باشد.

معرفی دستاورد

این دستاورد حاصل انجام چندین پروژه تحقیقاتی است که منتج به معرفی فرمولاسیون مناسب جیره‌ای برای دوره‌های مختلف آغازین، رشدی و پایانی نژادهای جوجه‌های گوشتی متداول (کاب و راس ۳۰۸) شده است. در این فرمولاسیون، سطوح مناسب کنجاله کلزا و کنجاله تخم پنبه به جای کنجاله سویای جیره (منبع پروتئینی) و دانه تربیتکاله با بخش عمده دانه ذرت (منبع کربوهیدرات) جایگزین شده است. ویژگی فرمولاسیون جیره جدید این است که علاوه بر تأمین بخش عمده‌ای از دانه ذرت و کنجاله سویای وارداتی جیره، هیچگونه اثرات نامطلوبی بر کمیت و کیفیت گوشت تولیدی ندارد.

۱ محمد جواد آگاه و رهام رحمانی

روند واردات ذرت دانه ای و کنجاله سویا در سال‌های ۹۷-۱۳۸۸

فرایند تجاری‌سازی

در سال زراعی پیش‌رو، برنامه‌ریزی لازم برای زیر کشت قرار گرفتن بخشی از زمین‌های زراعی برای تولید دانه تریتیکاله انجام و در قالب ایجاد پایلوت تولید علوفه در ایستگاه علی‌آباد کمین و تولید خوراک کامل دام و طیور، دانه تریتیکاله در جیره مرغ گوشتی جایگزین اقلام وارداتی نظیر کنجاله سویا و ذرت شده و در قالب برنامه‌های تحقیقی-ترویجی آموزش لازم به بهره‌برداران در مزارع آزمایشی داده شود.

پتانسیل اقتصادی و اثربخشی

میزان کاهش هزینه تولید یک تن خوراک طیور: حدود ۲ میلیون ریال

میزان کاهش هزینه خوراک در یک مرغداری ۵۰ هزار قطعه‌ای در یک دوره پرورشی: ۴۳۸ میلیون ریال

پتانسیل جلوگیری از واردات خوراک در صورت استفاده از کنجاله کلزا و پنبه دانه: ۳۰۰ میلیون دلار

پتانسیل جلوگیری از واردات خوراک در صورت استفاده از تریتیکاله به جای ذرت: ۶۳۰ میلیون دلار

امنیت غذایی

بازتاب تات

سال دوم، شماره ۷، بهار ۱۳۹۹